

Finans Norge

For Michael Hurum Cook

Oslo, 24. oktober 2023

Saksansvarlig advokat:
Markus Nilssen

Transaksjonsregistre for verdipapirisering

I forbindelse med den kommende innføringen av verdipapiriseringsforordningen¹ i norsk rett, har vi blitt bedt av Finans Norge om å redegjøre for hovedtrekkene i forordningens regler om transaksjonsregistre for verdipapirisering, heretter 'verdipapiriseringsregistre'.

Forordningens artikkel 2 definerer verdipapiriseringsregistre ('*securitisation repositories*') som '*a legal person that centrally collects and maintains the record of securitisations*'. Ordningen med verdipapiriseringsregistre minner om - og er angivelig inspirert av - den tilsvarende ordningen med transaksjonsregistre under EU-regelverket for OTC-derivater (EMIR) som allerede er gjennomført i norsk rett.

1. Formål

Et av formålene med forordningen er å sikre økt transparens i verdipapiriseringsmarkedene, som igjen skal bidra til økt finansiell stabilitet. Et av virkemidlene for å oppnå slik transparens er innføring av obligatorisk rapportering av transaksjonsdata til et autorisert verdipapiriseringsregister, som igjen er forpliktet til å gi myndigheter og investorer tilgang på de registrerte dataene. På denne måten skal myndighetene kunne holde oversikt over omfanget av verdipapirisering til enhver tid og følge med at lovebestemte krav til verdipapirisering overholdes, samtidig som potensielle investorer i verdipapiriseringer skal kunne få den informasjonen de behøver for å gjøre sine lovpålagte forundersøkelser ('*due diligence*') fra én kilde.

2. Hva skal rapporteres

Forordningens artikkel 7 angir hvilken informasjon som skal rapporteres til et verdipapiriseringsregister. Det følger direkte av artikkel 7(1) sjette ledd at det ikke er adgang til å innrapportere data i strid med gjeldende personvern- og taushetspliktregler i det aktuelle medlemslandet. For Norges del betyr dette at rapporteringsplikten ikke vil omfatte informasjon som er beskyttet av personopplysningsloven (GDPR) eller finansforetakslovens regler om taushetsplikt. Det

¹ Forordning (EU) 2017/2402

er for eksempel ikke adgang til å innrapportere data som kan bidra til å identifisere enkelte lån eller låntakere i porteføljen som verdipapiriseres.

3. Tilgang på innrapporterte opplysninger

Verdipapiriseringsregistre er etter forordningens artikkel 17 forpliktet til å gi kostnadsfri tilgang på registrerte data til potensielle investorer samt en rekke offentlige virksomheter, herunder ESMA, EBA, EIOPA, ESRB, ECB og lokale tilsynsmyndigheter. Begrepet 'potensielle investorer' er ikke legaldefinert, men omfatter kun personer som har adgang til og interesse for å investere i verdipapiriseringer, dvs. profesjonelle investorer, jf. motsetningsvis artikkel 3.

4. Regulering og tilsyn med verdipapiriseringsregistre

Etter forordningens artikkel 10 skal et verdipapiriseringsregister registrere seg hos ESMA før det kan drive den tiltenkte registreringsvirksomheten.

Forordningens artikkel 30 pålegger medlemsstatene å utpeke et lokalt tilsynsorgan som skal føre tilsyn med at pliktene etter forordningen overholdes. Effektiv tilgang på relevante data fra et sentralt verdipapiriseringsregister er et viktig verktøy for at tilsynsorganene skal kunne utføre sine tilsynsoppgaver etter forordningen.

I tillegg pålegger forordningens artikkel 36 tilsynsmyndighetene i ulike medlemsland å samarbeide på tvers, samt med ESMA, EBA og EIOPA der det er relevant. Dersom det mistenkes at en aktør har brutt en eller flere bestemmelser i forordningen skal den kompetente myndigheten for den mistenkte aktøren informeres om dette. Ved uenighet mellom tilsynsmyndighetene om hvorvidt det foreligger et brudd, skal spørsmålet avgjøres av ESMA i tråd med ESMA-forordningen² som allerede er implementert i norsk rett.

5. Etablerte verdipapiriseringsregistre

Det finnes for øyeblikket bare to etablerte verdipapiriseringsregistre i EU³:

- 1) European DataWarehouse GmbH
- 2) SecRep B.V.

Det er lite trolig at mange flere aktører vil etablere seg i dette markedet, all den tid slik registreringsvirksomhet er lav-margin-virksomhet hvor det kreves store volumer og investeringer for å sikre lønnsomhet. Av samme grunn vurderer vi det som usannsynlig at det vil bli etablert norske verdipapiriseringsregistre når forordningen etter hvert trer i kraft i Norge.

² Forordning (EU) 1095/2010

³ Link til ESMA's register: https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma_register_secr.xlsx

Med vennlig hilsen
Advokatfirmaet BAHR AS

Markus Nilssen
advokat